

Gemeentelijke basisschool Meerbeek

Visie op basisonderwijs

De fundamentele uitgangspunten, de principiële houdingen die men heeft t.a.v. mens en maatschappij moeten worden vertaald naar de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen.

De fundamentele uitgangspunten zijn met andere woorden een kader waarbinnen men kwalitatief onderwijs in de basisscholen wil realiseren. Het is duidelijk dat de fundamentele uitgangspunten die het schoolbestuur vastlegt, gerelateerd moeten worden aan de ontwikkelingsdoelen en eindtermen, als minimaal verplicht na te streven en/of te bereiken einddoelen.

In de uitgangspunten bij de ontwikkelingsdoelen en eindtermen voor het basisonderwijs is de entiteit curriculum uitgegaan van een aantal fundamentele elementen in de ontwikkeling van kinderen.

Deze elementen situeren zich in drie velden nl.:

1. Het veld van de basiskenmerken die de kern vormen.

- Het beschikken over een positief zelfbeeld;
- Gemotiveerd zijn;
- Zelf initiatief nemen;

2. Het veld van de algemene ontwikkeling dat doelen omvat van meer algemene aard. Deze doelen zijn zowel in leergebieden als in leergebiedoverschrijdende thema's impliciet of expliciet terug te vinden.

- Kunnen communiceren en samenwerken;
- Zelfstandigheid aan de dag leggen;
- Creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld;
- Zelfgestuurd leren.

3. Het veld van de specifieke ontwikkeling dat doelen omvat waarvan men de inhouden kan ordenen volgens leergebieden die in het onderwijs meer specifiek aan de orde zijn.

- Lichamelijke opvoeding;
- Muzische vorming;
- Taal;(Nederlands, Frans ...)
- Wereldoriëntatie;
- Wiskunde.

Deze drie ontwikkelingsvelden zijn geënt op "de wereld", in zijn ruime betekenis. Het is de werkelijkheid waarin het kind gaat functioneren. Het kind leert de werkelijkheid begrijpen, wordt vaardig en ontwikkelt een positieve houding.

De kwaliteit heeft met andere woorden alles te maken met de fundamentele uitgangspunten die het schoolbestuur vooropstelt en die samen met de scholengemeenschap concreet vorm krijgen. Vanuit dit pedagogisch project werkt het lerarenteam op zodanige wijze aan de realisatie van de vooropgestelde doelen, dat er recht wordt gedaan aan de kenmerken van goed basisonderwijs. Kwaliteit voor een school betekent dus meer dan de mate waarin en de wijze waarop doelen worden gerealiseerd. De kwaliteit van een school uit zich op de eerste plaats in het dagelijks pedagogisch klimaat, het samenlevingsmodel dat de school uitbouwt, de leef- en werkcultuur die er heerst.

In de visie op basisonderwijs bij de leerplannen heeft OVSG de kenmerken van goed basisonderwijs omschreven.

Deze kenmerken zijn:

- Samenhang;
- Totale persoonlijkheidsontwikkeling;
- Zorgverbreding;
- Actief leren;
- Continue ontwikkelingslijn.

Wij trachten als schoolteam deze visie als volgt na te streven:

Samenhang

- Verticale en horizontale samenhang te organiseren binnen het onderwijsaanbod;
- Leersituaties te creëren die voor de kinderen herkenbaar zijn;
- Kinderen in leersituaties en in de schoolorganisatie de centrale plaats te laten innemen;
- Dat kinderen zich veilig en goed voelen op school;
- Werk te maken van leerinhouden en leersituaties die de kinderen wegwijs maken in het geheel van onze maatschappij, zodat ze deze betekenis kunnen geven en kunnen hanteren;
- De doelstellingen van het basisonderwijs niet enkel te richten op kennis opdoen, maar ook op het verwerven van inzichten, vaardigheden en attitudes;
- 'Leren leren', 'probleemoplossend denken' en 'sociale vaardigheden' door de basisschool heen in verschillende leergebieden aandacht te geven.

Zo wordt 'samenhang' als kenmerk voor 'basisvorming' het geheel van kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die kinderen verwerven binnen voor het kind herkenbare leersituaties op de basisschool.

Totale persoonlijkheidsontwikkeling

De vorming die de basisschool biedt, moet harmonisch zijn. Alle aspecten van de persoonlijkheid dienen via de aangeboden vorming in hun ontwikkeling te worden gestimuleerd en dit op evenwichtige wijze.

Dit betekent dat:

Vaardigheden die kinderen via de basisschool verwerven, niet enkel te maken hebben met het cognitieve, maar ook met het sociale, het psychomotorische, het dynamisch-affectieve, het muzisch-creatieve.

Schoolteamleden dienen rekening te houden met het feit dat alle facetten (keuze van doelen, leerprocessen, leerinhouden, werkvormen, groepeeringsvormen, leermiddelen, evaluatiewijzen) van de leersituatie hun impact hebben op de persoonlijkheidsvorming van de kinderen.

Het schoolteam moet zorgen voor een evenwichtig vormingsaanbod en een evenwichtige activiteitenplanning. Ze moet in haar aanbod niet alleen rekening houden met de verschillende ontwikkelingsterreinen, maar ook met de verschillen in persoonlijkheidsontwikkeling.

Zorgverbreding

Een veelheid van factoren (cognitieve, emotionele, sociale, economische, culturele, etnische, ...) zorgen ervoor dat het onderwijs voor een grote groep kinderen in meer of mindere mate problematisch verloopt.

De zorgbreedte van de school heeft te maken met:

- De aandacht die de school aan kinderen wil geven en de wijze waarop ze omgaat met verschillen tussen kinderen;
- De zorg die ze geeft aan ieder kind en het engagement van de school alle ontwikkelingsdomeinen de ruimte te geven die hen toekomt;
- Het creëren van soepele en doordachte overgangen van kleuterniveau naar lager onderwijs en van het lager onderwijs naar het secundair onderwijs;
- Een goede interactie tussen kind en leraar, die ook rekening houdt met de thuissituatie, om tot succesvolle oplossingen te komen;
- De realisatie van een brede basisvorming bij zo veel mogelijk kinderen;
- Binnen de gerichtheid op de doelen van het basisonderwijs focussen op de mogelijkheden van de individuele kinderen;
- Het inbouwen van differentiatievormen om elk kind in zijn ontwikkelingsmogelijkheden te ondersteunen.

De essentie van zorgverbreding is ervoor te zorgen dat kinderen zich goed en aanvaard voelen op school, er goed functioneren, er plezier aan beleven, hun talenten kunnen ontplooiën en als team continue oog hebben voor de betrokkenheid en het welbevinden van elk kind.

Actief leren

Actief leren is voor het kind een productief proces. Het is leren dat van het kind zelf uitgaat en door het kind als betekenisvol wordt ervaren. Het kind heeft belang bij wat het doet en gaat daarom volledig op in het anticiperen en oplossen van problemen.

De sociale interactie tussen leraar en leerling en tussen leerlingen onderling is een essentieel onderdeel van dit interactief proces.

Om actief leren op school te stimuleren, dienen realistische en betekenisvolle probleemsituaties binnen de leersituatie te worden gecreëerd. Zij zullen bepalen of het kind al dan niet zijn eigen leren in handen neemt en op welke wijze.

Bij actief leren ligt de klemtoon eerder op het verwerken van, dan op de hoeveelheid aan leerinhouden.

Kennis en inzicht zijn in die mate belangrijk dat zij gekoppeld kunnen worden aan denkhandelingen en strategische vaardigheden. Hierdoor worden ze voor het kind hanteerbaar binnen probleemsituaties en worden ze hefboomen voor actief leren en ontwikkeling.

Continue ontwikkelingslijn

Het aangeboden onderwijs wordt zowel naar moeilijkheidsgraad als naar inhoud afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden en -behoeften van de leerlingen.

Aandacht voor 'continuïteit' binnen onderwijs betekent ook dat men de drempels tussen de verschillende fasen van de schoolloopbaan, tussen leergebieden (zie samenhang), tussen thuis- en schoolervaringen van de leerlingen, zo laag mogelijk maakt.

Voor de schoolteamleden betekent het nastreven van deze continuïteit werk maken van gelijkgerichtheid:

- Het stimuleren van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn;
- Afspraken maken en deze ook nakomen;
- Informatie doorgeven om het kind te begeleiden in alle facetten van zijn ontwikkeling.